Előterjesztő: **polgármester**

Tárgy: **Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütemmel kapcsolatos szabálytalanságok megtárgyalása**

Ügyiratszám: …/2011.

Melléklet: **-**

Feladatot jelent: polgármester

Határidő: azonnal

Előterjesztést összeállította: **Csáfordi Dénes polgármester**

Véleményező bizottság: -

Törvényességi véleményezésre benyújtás időpontja: 2012. április 11.

Törvényességi ellenőrzést végezte: Dr. Suba Tamás jegyző

Hajdúhadház Város Önkormányzata
Polgármesterétől
4242. Hajdúhadház, Bocskai tér 1.
Tel.: 52/384-103, Fax: 52/384-295
e-mail: titkarsag@hajduhadhaz.hu

Előterjesztés
Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2011. április 12-én tartandó ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A városi önkormányzat által 2011. novemberében lefolytatott belső ellenőrzés, valamint az ahhoz kapcsolódó belső vizsgálat súlyos szabálytalanságokat, valamint bűncselekmények elkövetésére utaló nyomokat talált a **'Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütem (1+910 – 2+665 km szelvények közötti szakasz'** projekt utólagos felülvizsgálata során.

A vizsgálatok alapján az valószínűsíthető, hogy bruttó 2.600.000 Ft és bruttó 6.250.000 Ft

összesen tehát 8.850.000 Ft kár érte Hajdúhadház város lakosságát

a városvezetés által 2006 és 2010 között elkövetett hibák miatt. Azt, hogy a fenti események, illetve más események milyen szerepet játszhattak abban, hogy a projekt öszköltségvetésének közel 10%-át kitevő kár következet be, az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudta rekonstruálni.

A projekt megvalósulásának 4 éve alatt több olyan esemény is valószínűsíthető ami messze meghaladja a figyelmetlenség és oda nem figyelés mértékét.

A belső ellenőri vizsgálat kizárólag a közpénzek szabálytalan felhasználást mutatta ki, azonban a belső ellenőrzés dokumentációjának átvizsgálásakor megállapítást nyert, hogy a Projekt megvalósítása a során nem csak a Büntető Törvénykönyv 320. §-ban rögzítettek megvalósulása, hanem a 318. § szerinti csalás bűntettének elkövetése is valószínűsíthető.

A vizsgálatok alapján valószínűsíthető, hogy Hajdúhadház Város vezetése a törvényen

alapuló idegen vagyon kezelésére vonatkozó megbízása alapján nem a megfelelő körültekintéssel járt el 2006-2007-ben, amikor a Metainvest Kft-vel indokolatlanul magas megbízási díjban állapodott meg az engedélyes tervek áttervezésének vonatkozásában, valamint ezt követően, amikor a projekt kivitelezőjével (Swietelsky Kft) kötött vállalkozási szerződést olyan módon módosította, hogy ezáltal a város saját költségvetéséből volt kénytelen finanszírozni az eredetileg Európai Uniós forrásból támogatott tételeket.

Tekintettel a fentiekre javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek az alábbi határozati javaslat elfogadását.

…/2011. (…..) HÖ. sz. határozat

Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta **Béke utca rehabilitáció I. ütemmel kapcsolatos szabálytalanságok** tárgyában benyújtott előterjesztést és úgy döntött, felkéri Csáfordi Dénes polgármestert feljelentés megtételére, az alábbi tartalommal:

Tisztelt Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség!

Alulírott Csáfordi Dénes, mint Hajdúhadház Város Önkormányzatának polgármestere, kérem a T. Ügyészséget, hogy a lentebb leírtak alapján ismeretlen tettes ellen a Büntető Törvénykönyv 318. § és 320. §-ba ütköző csalás és hanyag kezelés gyanúja miatt büntető eljárást lefolytatni szíveskedjen.

A Hajdúhadház Város Önkormányzatának belső ellenőrzését végző Rebron Kft (4244 Újfehértó, Kodály Zoltán utca 6.) által 2011. novemberében a városi önkormányzat **'Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütem'** megnevezésű projektjének felülvizsgálata súlyos szabálytalanságokat tárt fel.

A belső ellenőri vizsgálat kizárólag a közpénzek szabálytalan felhasználást mutatta ki, azonban a belső ellenőrzés dokumentációjának átvizsgálásakor megállapítást nyert, hogy a Projekt megvalósítása a során nem csak a Büntető Törvénykönyv 320. §-ban rögzítettek megvalósulása, hanem a 318. § szerinti csalás bűntettének elkövetése is valószínűsíthető.

A fentiekre való tekintettel kérem T. Ügyészséget a büntető eljárás lefolytatására. A bűncselekmények megvalósításának gyanúját megalapozó körülményeket a lentiek szerint ismertetem.

Hajdúhadház, 2012. április

I. Előzmények

Hajdúhadház Városán észak – déli irányba fut végig az ***ún. „régi 4-es főút"*** amelynek jelenleg a városközponttól északra eső része a **Dr. Földi János utca**, a városközponttól délre eső része pedig a **Béke utca** nevet viseli. A városfejlesztési koncepciónak több mint egy évtizede részét képezi városon keresztül vezető, régi 4-es út felújítása. A komoly anyagi vonzatokkal járó **útburkolat helyreállítási és csapadékvíz elvezetési munkák** elvégzése azt követően vált realitássá Hajdúhadház Város Önkormányzata számára, hogy Magyarország

2004. május 1. napján csatlakozott az Európai Unióhoz, és így hazánk számára is megnyíltak az Európai Unió fejlesztési forrásainak elérése.

II. Tervezés

Hajdúhadház Város Önkormányzatának vezetése a 2004. év elején hozzákezdett a Béke utca rehabilitációjának megvalósításához. Ennek keretében 2004. április 12. napján tervezési szerződést kötött a **Metainvest Kft**-vel (4029 Debrecen, Dobozi utca 17.) az útburkolat helyreállítási munkák I. ütemének megvalósításához szükséges ***ún. engedélyezési (engedélyes) tervek*** elkészítésének vonatkozásában.
(M/--. számú melléklet)

Engedélyezési terv:
Az engedélyezési tervet a jóváhagyott előterv(ek) vagy a megrendelő által kiadott tervezési diszpozíció alapján kell készíteni. Célja, a közút létesítésének hatósági engedélyeztetése, tehát tervi alapot teremt ahhoz, hogy az engedélyező hatóság, illetve a közreműködő szakhatóságok rögzítsék azokat a követelményeket amelyeket a megvalósítás és üzemeltetés során a beruházó, kivitelező, üzemeltető betartani köteles.

A Béke utca útburkolat rehabilitációjának I. ütemére (**'Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütem (1+910 – 2+665 km szelvények közötti szakasz'**) a továbbiakban **'a Projekt'** megnevezéssel hivatkozunk.

A tervdokumentáció elkészült, azonban ezt követően nem folytatódtak a Projekt megvalósítása érdekében szükséges lépések.

A Városi Önkormányzat a 2006. évben ismét elővette a Projekt megvalósításának ötletét, és ismét a Metainvest Kft-t kérte fel arra, hogy saját, két évvel korábbi engedélyes tervét vizsgálja felül. Ennek vonatkozásában jött létre 2006. december 22. napján Hajdúhadház Város Önkormányzata és a Metainvest Kft között a ***„Hajdúhadház-Téglás, Régi 4-es út útburkolat-felújítása építési engedélyes tervdokumentáció áttervezése"*** tárgyú tervezési szerződés.
(M/--. számú melléklet)

A Metainvest Kft az ún. áttervezés keretében tulajdonképpen nem kellett hogy változtasson a két évvel korábbi tervein, kizárólag az esetleges jogszabály változások miatt szükségessé vált módosításokat eszközölte az engedélyes terveken. Ennek a tervezési megbízásnak a díját a szerződő felek ***nettó 5.000.000 Ft***-ban határozták meg.

A Metainvest Kft 2008. szeptember 2-án állította ki a számláját a fenti tétel vonatkozásában, amely alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata átutalással teljesítette a tervezői díj összegét.
(M/--. számú melléklet)

Az Európai Unió által biztosított támogatások felügyeletével megbízott **Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: ÉARFÜ)** 2009. március 16-án kelt levelében tájékoztatta a városi önkormányzatot arról, hogy a fentiek alapján kiállított nettó 5.000.000 Ft összegű számla alapján a Metainvest Kft által végzett ún. „áttervezés" csak részben kerül elfogadásra, arra való tekintettel, hogy annak összege indokolatlanul magas. A fentiekre való tekintettel az ÉARFÜ a számla összegének felét (bruttó 3.000.000 Ft) találta elfogadhatónak, és a támogatási szerződésben meghatározott 90%-os támogatottságra való figyelemmel az önkormányzatot bruttó 2.700.000 Ft támogatásban részesítette az áttervezési költség vonatkozásában.
(M/--. számú melléklet)

Hajdúhadház Város vezetése tehát a törvényen alapuló idegen vagyon kezelésére vonatkozó megbízása alapján nem a megfelelő körültekintéssel járt el, amikor a Metainvest Kft-vel indokolatlanul magas megbízási díjban állapodott meg az áttervezés vonatkozásában, majd ezt az összeget úgy fizette meg a vállalkozónak, hogy ne győződött meg arról, hogy ezen összeg 90%-a valóban támogatásból lesz-e kifizethető vagy sem. Azzal, hogy az ÉARFÜ a kikötött megbízási díjnak kizárólag a felét találta

indokolt mértékűnek, a városi önkormányzat költségvetéséből nem a 6.000.000 Ft 10%-át, azaz 600.000 Ft-ot kellett finanszírozni, hanem az Európai Unió által nyújtott 2.700.000 Ft feletti teljes fennmaradó összeget, tehát 3.200.000 Ft-ot. Ezzel a városvezetés 2.600.000 Ft összegű kárt okozott Hajdúhadház Város Önkormányzatának.

III. Pályázati szakasz

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2008. január 7-én ÉAOP-3.1.2.-2008-0108 számon pályázatot adott be az ÉARFÜ által képviselt Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez a **'Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütem (1+910 – 2+665 km szelvények közötti szakasz'** megnevezésű projektnek az Európai Unió által nyújtott támogatásból történő finanszírozására.

Az önkormányzat pályázata pozitívan lett elbírálva, és a nemzeti fejlesztési Ügynökség **2008. júliusában Támogatási Szerződést** kötött Hajdúhadház Város Önkormányzatával a Projekt finanszírozására az alábbi paraméterekkel:
(M/--. számú melléklet)

- a projekt összköltsége: bruttó 117.087.356 Ft
- a támogatás mértéke: 90%
- a projekt összköltségéből az építésre fordítható összeg: bruttó 103.685.644 Ft
- tervkészítésre fordítható összeg: bruttó 6.000.000 Ft

IV. A Projekt megvalósulása

A városi önkormányzat a Támogatási szerződés megkötését követően lefolytatta a közbeszerzési eljárást a kivitelező kiválasztásának vonatkozásában, amelyet a Swietelsky Magyarország Kft nyert meg. Az önkormányzat, mint megrendelő **2008. október 14-én kötött Vállalkozási Szerződést a Swietelsky Magyarország Kft-vel**, mint Vállalkozóval a Projekt keretében megvalósuló útburkolat és csapadékvíz elvezetési építési munkák kivitelezésének vonatkozásában.
(M/--. számú melléklet)

A feltárt szabálytalanságok vonatkozásában a Vállalkozási Szerződés jelentőséggel bíró részei:

„I.1. Megrendelő megrendeli, Vállalkozó pedig elvállalja a „Hajdúhadház, Béke utja rehabilitációja az 1+910 – 2+665 km szelvények között" című projekt kivitelezését a ***METAINVESZT Kft*** (4031 Debrecen, Balmazújvárosi út 10.) ***által készített 18/2007 tervszámú*** és Lovas Péter által készített H.0706/07 módosított ***kiviteli tervben foglaltak*** és e eljárás eredményhirdetési jegyzőkönyvében foglaltak alapján."

„I.3. A generál vállalkozás keretében Vállalkozó feladatát képezi az ajánlati dokumentációban és a ***kiviteli tervdokumentációban*** megfogalmazott munkák megvalósítása… […]"

„II.1. Szerződés összege (nettó): **90.000.000 Ft**"

A Vállalkozó tehát egy szintén a Metainvest Kft által készített ún. kiviteli terv alapján 2008. októberében megkezdhette az építkezési munkák elvégzését.

Építési (kiviteli) terv:
Olyan iratok és tervrajzok összessége, amelyek alapján a tervezett közút és létesítményei megépíthetőek, az elkészült beruházás minősíthető és üzembe helyezhető. Az építési tervnek minden olyan részletet, méretet, anyagot és anyagminőséget tartalmaznia kell, amelyek alapján a munka és az anyagmennyiség egyértelműen meghatározhatóak.

Ezen a ponton meg kell jegyezni, hogy a városi önkormányzat rendelkezésére álló dokumentumok alapján az állapítható meg, hogy 2008. októberében nem létezett a Projekt fizikai megvalósulásához szükséges építési (kiviteli) tervdokumentáció. A kiviteli terveket 10/2009 számon a Metainvest Kft 2009. márciusában készítette el Hajdúhadház Város Önkormányzatának részére.
(M/--. számú melléklet)

Hajdúhadház Város Önkormányzata nyilvánvalóan megrendelte a Metainvest Kft-től a kiviteli tervdokumentáció elkészítését is, amely azonban csak 2009. márciusában készült el. Erről a megrendelésről semmilyen dokumentummal (szerződés) nem rendelkezik az önkormányzat.

Ennek az okát az alábbiak szerint lehet valószínűsíteni:

A Projekt Támogatási szerződésében rögzítetek értelmében összesen nettó 5.000.000 Ft + ÁFA (bruttó 6.000.000 Ft) volt meghatározva 'tervezési feladatok' finanszírozására. Mint az már fentebb ismertetve lett a városvezetés az engedélyes tervdokumentáció „áttervezésére" állította be a teljes 6.000.000 Ft-os keretet, így a támogatási keretből már nem tudta volna fedezni a kiviteli tervdokumentáció elkészíttetését.

Azt követően tehát, hogy a **2008. október 14**-én kelt Vállalkozási Szerződés értelmében már létezik a kiviteli terv, majd **2009. márciusában** „[a Projekt] kiviteli tervének elkészítésével bízta meg Társaságunkat Hajdúhadház Város Polgármesteri Hivatala /kiviteli terv 5. oldal/" az alábbi **IV. sz. Vállalkozási szerződés Módosítás**ra kerül sor **2009. október 30**-án:
(M/--. számú melléklet)

„I.1. Megrendelő megrendeli, Vállalkozó pedig elvállalja a „Hajdúhadház, Béke utja rehabilitációja az 1+910 – 2+665 km szelvények között" című projekt kivitelezését, a 191/2009 (I. 15.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján az építtető Önkormányzat jelen megbízásából ***a kivitelező Vállalkozó által a METAINVESZT Kft*** és Lovas Péter tervezőknél elkészítetett ***kiviteli terv*** alapján."

„I.3. A generál vállalkozás keretében Vállalkozó feladatát képezi az ajánlati dokumentációban és ***az általa megbízásból elkészített*** **kiviteli tervdokumentációban** megfogalmazott munkák megvalósítása… […]"

„II.1. **kivitelezés** szerződés összege (nettó): **85.000.000 Ft**

kiviteli terv: nettó: **5.000.000 Ft**"

A Swietelsky Magyarország Kft 2010. április 12-én állította ki számláját nettó 5.000.000 Ft összegben **az általa soha el nem készítetett kiviteli tervekről**, amelyet Hajdúhadház Város Önkormányzata átutalással teljesített is.
(M/--. számú melléklet)

Valószínűsíthető tehát, hogy a szerződéseket aláírók így kívánták bevonni a projekt keretében elszámolható, és így 90%-os támogatásban részesülő tételek közé nem csak az engedélyes terv áttervezése megnevezésű tételt (nettó 5.000.000 Ft), hanem a kiviteli tervek elkészítésének költségeit (nettó 5.000.000 Ft) is.

A kiviteli terv ugyanis *de iure* már 2008. októberében, *de facto* 2009. márciusában létezett, és a dokumentumok tanúsága szerint mindkét esetben az önkormányzat megbízása alapján, nem pedig a – teljesen ésszerűtlen módon – a Vállalkozó megrendelése alapján készült el.

A IV. számú Vállalkozási Szerződés Módosítás a támogató szervezet vizsgálatán sem ment keresztül: az ÉARFÜ 2010. november 10-én kelt levelében tájékoztatta a városi önkormányzatot arról, hogy a IV. számú Vállalkozási Szerződés Módosításnak a kiviteli terv elkészítésére vonatkozó részét nem fogadják el.
(M/--. számú melléklet)

Így egyrészt az építkezésre fordítható összeg nettó 85.000.000 Ft maradt, másrészt a Swietelsky Magyarország Kft-nek a kiviteli tervekért megfizetett 5.000.000 Ft + ÁFA, tehát 6.250.000 Ft vonatkozásában támogatásra nem lett jogosult az önkormányzat, így azt saját költségvetésének terhére kellett elszámolnia.

A 6.250.000 Ft összegű kár bekövetkezésével tehát befejezetté vált a Büntető Törvénykönyv 318. §-ban rögzített tényállás is, amelynek elkövetési magatartása a IV. számú Vállalkozási Szerződés Módosítás aláírásával kezdődött meg.

V. Belső vizsgálat megállapításai

A városi önkormányzat által 2011. novemberében lefolytatott belső ellenőrzés, valamint az ahhoz kapcsolódó belső vizsgálat súlyos szabálytalanságokat, valamint bűncselekmények elkövetésére utaló nyomokat talált a **'Hajdúhadház, Béke utca rehabilitáció I. ütem (1+910 – 2+665 km szelvények közötti szakasz'** projekt utólagos felülvizsgálata során.

A fentebb leírtak alapján az állapítható meg, hogy bruttó 2.600.000 Ft és bruttó 6.250.000 Ft

összesen tehát 8.850.000 Ft kár érte Hajdúhadház város lakosságát

a városvezetés által 2006 és 2010 között elkövetett hibák miatt. Azt, hogy a fenti események, illetve más események milyen szerepet játszhattak abban, hogy a projekt öszköltségvetésének közel 10%-át kitevő kár következet be, az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel a fent leírtak szerint tudta csak rekonstruálni.

Tekintettel arra, hogy a projekt megvalósulásának 4 éve alatt több olyan esemény is valószínűsíthető ami messze meghaladja a figyelmetlenség és oda nem figyelés mértékét,

ezúton kérjük a T. Ügyészséget, hogy a város lakosságának közel tíz millió forintos veszteségének okaira fény derülhessen.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

Hajdúhadház, 2012. április 12.

Csáfordi Dénes
polgármester